

"Százhusz Xanax, negyven Betaloc" (Őz Zsolt)

Őz Zsolt majdnem híres rock sztár, ismerői szerint "a csepeli Lou Reed", miközben felvette új albumát és Rakenroll címmel önéletrajzi könyvet írt, megjárta a pszichiátriát. Most elég jól van. Piálásról és gyógy-szerekről, zenélésről és írásról, szerelemről és pusztulásról beszélgettünk.

A Magyar Narancs 2005.19. számából idézve

Magyar Narancs: Önként vonultál be?

ŐZ Zsolt: Teljesen.

MN: Mert...?

ŐZS: Nő van a dologban. Azt mondta, hogy kibasz, ha nem megyek el. De én is láttam, hogy szükség van rá, mindenki tudta, hogy csak a pia van, mindig sörszagom volt, ugye. Most is az van, de azért most másképp... Időközben kiderült, hogy ráadásul súlyos pánikbeteg vagyok, ami csak gyógyszerekkel kezelhető, azokból most is van bennem. Pillanatnyilag az alkohol nem olyan fontos, de valamilyen szer mindenképpen kell, hogy működjek. A dohányzásról már le sem próbáltak beszélni. Azt is mondták, hogy hagyjam el az olyan hülyeségeket, mint a Xanax vagy a Rivotril, mert még rosszabbak, mint a pia. Bár a körzeti pszichiáter szerint csak pár nap pihenésre lenne szükségem.

MN: Nem most kezdődtek ezek a gondok.

ŐZS: Ha emlékszel, a kilencvenes évek közepén én egy kövér disznó voltam, aztán jött a hasnyálmirigyműtétem, amitől nagyon lefogytam. Utána visszasedtem magam, és azóta tartom a 77 kilós versenysúlyomat, de volt nemrég egy csípőprotézis-műtétem is, és újra fogytam. Egy olyan orvos operált, akit érdemes megemlíteni, Cambridge-ben végzett, és csak azért jött haza, mert tényleg gyógyítani akart. Kitűnően sikerült minden, és egy fillért nem fogadott el. Na, ő megmutatta a röntgenfelvételeket, és elmondta, mit lehet tenni: vagy semmit nem csinálunk, és akkor egy éven belül tolókosci, vagy egy könnyebb műtét, és akkor sántítani fogok, vagy belemegyek egy olyan komolyabb műtétbe, amit az időseknek szoktak csinálni. Vállaltam az utóbbit, ami miatt három hónapig eleve nem lehetett inni, de nem is hiányzott a pia. A pszichiáterek sem értették, hogy amikor reggel felkelek, nincs kézremegésem, elvonási tünetem. Azt mondták, inkább az a baj, hogy a kocsmai életet szeretem. Magyarul, ha meglátok egy kocsmát, belemegyek. A csípőműtét után nagyon lefogytam, egyáltalán nem ittam, és nagyon keményen dolgoztam rajta, hogy formába kerüljek: gyógytorna, felszedni pár kilót. De amikor éreztem, hogy már van bennem annyi erő, hogy lemenjek a kocsmába, le is mentem. Annyi hozományra mindenesetre volt az egésznek, hogy közben megírtam a regényem.

MN: Amit már nagyon régóta írtál.

ŐZS: Nagyon régóta, sőt egyszer már be is fejeztem, csak elvesztettem. Ez egy legendás történet, '94-ben esett meg egy borozóban, Csepelen. Összeragasztott lapokon volt, nagyon örültem neki, még kiadó is akadt rá. Elmentem megünnepelni egy kocsmába, gondoltam, megiszok pár fröccsöt a sikerére, aztán otffelejtettem egy nejlonzacskóban.

MN: Ugyanazt a könyvet írtad újra?

ŐZS: Nem, de nem is bánom. Utánézés volt az egész. Akkoriban olyan írótól voltam elszállva, mint Hajnóczy vagy Hamvas Béla, csupán azt nem tudtam, hogy miről kellene írnom nekem. De azért megírtam. Ebből az egészből annyit szűrtem le azóta, hogy nem másra kell figyelni, hanem leírni, ami kijön az agyamból.

MN: Tehát mára egy érett író lettél...

ŐZS: Azt nem tudom, hogy érési folyamat-e, de most leírtam az egészet, nem foglalkoztam a formával. Azt hiszem, Kosztolányi mondta, hogy akkor tud írni az ember, ha magától húz a szövegből, mert látja a felesleget. Én nem húztam, az első részt egy lélegzetre írtam meg, s csak később osztottam fejezetekre, amikor a Vidámpark-lemezt vettük fel. Mindegyik fejezethez raktam ajánlást egy-egy számból. Nem kötődnek a történethez, legfeljebb hangulatában egyezik a két szöveg. Nem pesszimista, nem is optimista, inkább melankolikus.

MN: Mennyire volt macerás egyszerre dolgozni a könyvön meg a lemezen?

ŐZS: Az történt, hogy dr. Papócsi, az együttesünk billentyűse bezárt a stúdiónkba, és csak a közértbe meg a kocsmába engedett ki. Amikor éppen nem írtam, akkor gitározgattam, énekeltem, nem volt se éjszaka, se reggel. Kaotikus, de boldog időszak volt, mert tudtam, hogy mi lesz a vége. Aztán tavaly januárban megkérdezte a Jonathan Miller Kiadó vezetője, Müller Péter Sziámi, hogy kész van-e a regény. Mondtam, hogy már vagy kilencven százalékban. Ám amikor a Papócsi látni akarta, csak hét mondatot talált belőle. Rám förmedt, hogy miért hazudozok, mire mondtam, hogy tényleg kész van, csak le kell írni. Akkor zárt be a stúdióba. Gyorsan leírtam, már csak össze kellett szerkeszteni, az viszont nem ment sör és cigi nélkül. Innen aztán egyenes út vezetett a pszichiátriára. Jahn Ferenc Kórház, második emelet. Ez egy középsúlyos hely.

MN: Szóval a könyvön múlt?

ŐZS: Nem, családi okok is közrejátszottak, de ez nem tartozik ide. Ha mélyebben akarok belemenni, a pszichiátrián volt időm végiggondolni, hogy mit adott és cserébe mit vett el a pia. Mert olyan nincs, hogy valami csak adjon. Döntetlen. Amit adott: ital nélkül soha nem írtam egyetlen számot sem. Rakenroll nélkül pedig már nem élnék. Írni se nagyon tudok sörök nélkül, és nőkkel beszélni sem. Rengeteg barátnóm és szerelmem volt, de olyan, hogy én józanul odamenjek egy csajhoz, és beszélni kezdek vele, az elképzelhetetlen. Persze megvolt az ára ennek is. Amikor egész héten iszol, nagyon messze kerül a fürdőszoba, aztán már a barátok mondják neked, hogy bűdös vagy, és a nők is elég rosszul fogadják, ha sörszagúan érsz haza, és rögtön csutkáig nyomod az erősítőt.

MN: Azon mit értesz, hogy rakenroll nélkül nem tudsz élni?

ŐZS: Nekem bármi bajom volt az életben, ez volt az egyetlen, amivel fel tudtam dolgozni. Elővettem azt a rohadt gitárt, és belenyomtam mindent, amíg nem éreztem, hogy már rendben vagyok. Vagy beraktam egy kazettát, és hallgattam. Persze itt is mentek közben a sörök, a doboz cigaretták, de a rakenroll nélkül már tényleg végem lenne. Inkább összehúszom a nadrágszíjat, de legyen jobb a lemezfelvétel, vagy legyen szebb a könyvem. Most is úgy volt, hogy megjelenhet keményborítóval és a Szalay Peti grafikáival, de a szerkesztő le akarta állítani, mert túl drága lett volna, így inkább lemondtam a pénzem egy részéről. Ebben az országban mindenki, aki rakenrollt csinál, ráfizet anyagilag meg fizikálisan is. De nekem ez nem nagy ár. Visszatérve: a Lovasi mondta, hogy bizonyos életkorban még jól állnak a hagyományos rakenroll-pókok, aztán egy idő után már szárnalmas az egész, és ezt én is érzem. Nagyon szeretem az életet meg a piát, most például ezt a beszél-getést is, szóval nem meghalni akarok, csak ez van. Meghalni is késő már nekem, azt huszonnyolc évesen kellett volna, amikor sikeres volt a zenekar. Bár nemrég majdnem sikerült, orvosi csoda, hogy élek.

MN: Mi történt?

ŐZS: Volt egy öngyilkossági kísérletem. Egy csaj miatt, persze, akit nagyon szerettem, és ő is engem, csak nem bírta elviselni a kacskaringós jellememet. A lakásomon beszédtem egy csomó gyógyszert. A bátyámnak tűnt fel, hogy két napja nem hallott rólam, átjött hozzám, és betörte az ajtót. Beszállítottak a Korányiba, százhusz Xanax és negyven Betaloc volt bennem. Úgy tértem magamhoz, hogy nem emlékeztem semmire. Le voltam kötözve egy ágyon, még a lábujjamat se tudtam megmozdítani. Tudod, milyen érzés így feküdni, miután infúzióval kimostak? Mindegy. Az orvos szerint teljesen beteges, hogy még éltem, ennyi gyógyszer után senkit nem láttak magához térni.

MN: Azt mondtad, pia nélkül nem tudsz zenét csinálni, írni és nőzni. Felmerül a kérdés, hogy mit csinálsz egyáltalán, amikor nem iszol?

ŐZS: Amikor van barátnőm, szerelmem, akkor nem zavar, hogy nem iszom, és sokszor sokáig nem is iszom. A baj akkor van, amikor nincs senki a láthatáron, én meg ülök otthon. A tévét utálok. Az nem baj, ha esetleg elutazik, csak tudjam, hogy várhatok rá. Tényleg azért iszom, hogy társaságban legyek. Nézd, Csepelen nem találsz az utcán eldobott sörösüveget, mert csak az ökök iszik magában. Mindenki kocsmába jár. Amikor bulizok és a csocsóasztal tetején táncolok a Gödörben, akkor jó a kedvem, de közben is ott az érzés, hogy otthon üres a ház, amikor hazamegyek. Meg aztán, ha rám nézel, nem gondolnád, hogy félek felszállni a buszra, meg ilyesmik, pedig félek. De írni biztosan fogok. Már megvan a regény folyta-tása: Hogyan vásárolta vissza Csepel a világot Istentől.

Rakenroll

Őznél mindig minden ugyanarról szól: rakenrollba, sörbe, dalszövegbe, regénybe csomagolt szerelemről és szeretetéről. Minden percben használja és kihasználja a szeretetét, ebből nyeri energiáit, ettől omlik össze, ezért hazudik, ezért ír olyan baromi jó-őszinte dalokat, ezért történnek vele hónapokon belül olyan dolgok, amelyek másnál egy élet alatt sem jönnek össze, és ezért született meg ez a féktelen, kijózanító ellenpontokkal teli, sokfejezetes szövegfolyam.

-bb-

Jonathan Miller Kiadó, 2004, 2140 Ft

Bihari Balázs